

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

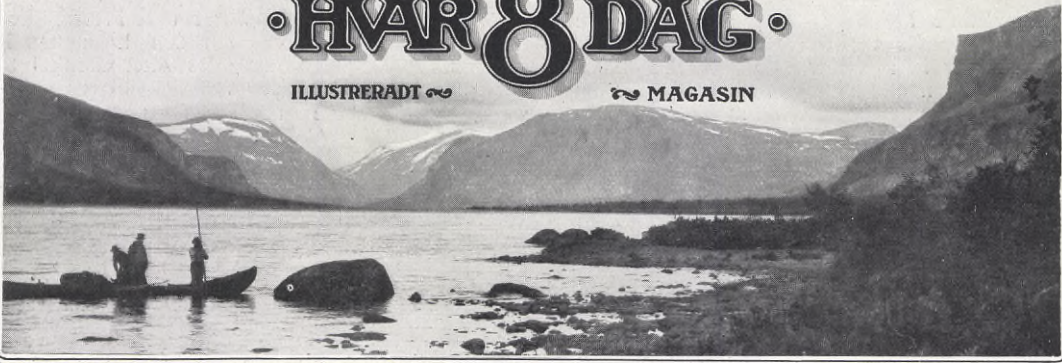
This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

FJÄLLMOTIV FRÅN RAUTASLUSPA. — FOTOGRAF BORG-MESCH, KIRUNA.

15:DE ÅRG

DEN 16 NOVEMBER 1913.

N:o 7.

Foto. Hertzberg Stockholm.

Kliché: Bengt Silfverparva.

Bengt Silfverparva

AXEL GRANHOLM.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

I intresserade kretsar har det länge varit känt om den nuvarande chefen för Sveriges statsbanor, generaldirektör F. Pegelow,* att han icke önskade se sitt förordnande som sådan förlängdt, när detta med innevarande års utgång komme att utlöpa. Det är en kräfvande och tröttande uppgift att stå i spetsen för detta vårt lands i själva verket största affärsföretag, och kommer därtill, att man såsom hr Pegelow haft att kämpa med all den tröghet och allt det motstånd, en brytning med inrotad byråkratisk slentrian måste framkalla, är det blott alltför naturligt, att man ej känner sig frestad att stanna längre på den posten än strängt nödvändigt. I de svenska statsbanornas historia kommer emellertid den Pegelowska perioden att i flera hänseenden bilda epok. Den har framför allt betydtt öfvergång till den stränga affärsmissighet, hvars tillämpning i för det allmännas räkning drifna verk är om möjligt ännu oundgängligare än i enskilda företag, därför att det dessförutan är omöjligt att sätta en gräs för de anspråk på eftergifter och lät-gå-system, som från alla hall och kanter ställas på desamma. Sådan affärsmissighet är emellertid ej ägnad att skapa popularitet, och det är väl först eftervärlden, som till fullo blir i stånd att uppskatta betydelsen af generaldirektör Pegelows insatser i svensk statsbaneförvaltning. Redan nu föra dock i alla händelser räkenskapernas slutsiffror ett vältaligt språk. Från 1907 till 1912 har bruttoinkomsten ökats från 64 till 83 mill. kr., de egentliga driftkostnaderna däremot endast från ej fullt 49 till ej fullt 55 mill. kr. Af-skrifningarna ha ökats från 2 mill. kr. till 6,3 mill. i enlighet med ett nytt system, hvilket gifver säkerhet för, att det verkliga värdet af statens järnvägars egendom icke sjunker under det bokförda. Trots en genomgripande lönerereglering och en betydande ökning i pensioneringsanslaget har det för öfverlämnande till statskassan disponibla beloppet ökats från 12,5 till 20,3 mill. kr. Allt detta samtidigt som ingen kraft sparats för att städse hålla materielen i jämnhöjd med tidens alltjämt stigande fordringar. Om personalen i en del fall klagat öfver för hård tjänstgöring och därtill kanske i en del fall icke saknat skäl, får man å andra sidan icke glömma, att sådant är nästan oundvikligt under en tid af starkt stigande konjunkturer sådan som de sista åren.

Till generaldirektör Pegelows efterträdare förordnades i konselj den 7 Nov. arbetschefen vid Porjus kraftanläggning, civilingenjören Axel Granholm.

Axel Magnums Granholm är född i Norrbärke församling af Kopparbergs län den 19 augusti 1872, son till handlanden därstädes Axel Granholm och hans maka, född Karlsson.

Efter att ha genomgått Falu högre allmänna läroverk och därstädes 1890 aflagt mogenhetsexamen inträdde han som elev vid Tekniska högskolan, hvarifrån han utexaminerades 1894. Redan dessförinnan hade han ett par år (1892—94) tjänstgjort som elev vid statens järnvägsbyggnader, men var nu 1895—96 biträde hos landbruksingenjören i Kopparbergs län, tills han 1897 återvände till statens järnvägsbyggnader. Han tjänstgjorde här först som afdelningsingenjör och t. f. arbetschef 1898—1907 och därefter som ordinarie arbetschef 1907—10. Han under ledde Granholm bl. a. den stora brobyggnaden öfver Göta älf på Bohusbanan. Sedan 1911 har han tjänstgjort under k. vattenfallsstyrelsen som arbetschef vid den väldiga kraftverksbyggnaden vid Porjus. I öfrigt har Gr. nholm företagit flera studieresor till utlandet och 1904 varit ledamot af kommittén för utarbetande af bestämmelser för arbetens vid järnvägsbyggnader ledning och förvaltning.

Hvad som kommit regeringen att kasta sina blickar på civilingenjör Granholm vid besättande af den ojämförligt viktigaste af civila ämbetsmannaposter kan för dem, som känner den nytutmände, icke vara någon hemlighet. Trots sin relativt korta tjänstemannabana hos statens affärsidkande verk har han nämligen förvärfvat sig ett anseende för driftighet, organisationsförmåga, klokhet, kraft och humanitet i förhållande till personalen, hvilket icke många torde dela med honom. Hvad till äfventyrs kunde anmärkas mot honom är, att han hittills stått främmande för egentliga trafikfrågor. Men det torde icke vara möjligt att finna en generaldirektör fix och färdig, som vore fackman på alla de många och vidt skilda tekniska områden, som ingå i en modern järnvägsförvaltning. Och för öfrigt torde det för en man med generaldirektör Granholms ungdom, förmåga af snabb uppfattning och kraft af ändamålsenlig organisation vara en jämförelsevis lätt sak att förvärfva nödig inblick äfven i de egentliga trafikspörsmålen.

Å andra sidan är det gifvetvis en stor fördel, att generaldirektören har förmåga att själfständigt bedöma ny- och ombyggnadsprojekt. Efter allt att döma står det svenska statsbanenädet nu under en period af rask utveckling dels till dubbelspår på de viktigaste stambanelinierna, dels till elektrifiering. I båda hänseendena är det af största vikt, att nödig ekonomi iakttages, så att icke slutet af trafikreformen blir en fraktfördrygning för allmänheten. Det är all anledning antaga, att äfven ur denna synpunkt, generaldirektör Granholm kommer att visa sig som

rätte mannen, hälst han vid sin sida fått två hvar på sitt område så framstående adjointer som distriktschefen Ivar Virgin och byrådirektören John Henrik Flodin.

IVAR VIRGIN. F. 72, afg.-ex. fr. Tekn. högskolan 95, ritare vid Statens järnv. mask.-afd. 97, undering. därst. 98, verkställare 02, t. f. byrådirektör vid Järnvägstryk. maskinbyrå 03, t. f. byrådirektör 04, ord. byrådirektör 07, distr.-chef vid Statens järnvägars 5:e distr. 12, för kort tid sedan öfverflyttad till 2:a distr. I dagarna utnämnd till öfverdirektör och souschef för Statens järnvägar.

JOHN FLODIN. F. 65, stud.-ex. 84, hoifr.-ex. 95, tjänstgjorde vid nedre jnst.-revisionen, rådst.-rätten, gen.-poststv. och fängv.-styr 07—09, hos Riksd. F. K. som kanslist och notarie 08—09, vid Stat. järnv. från 97 som e. o. tjänsteman, t. f. taxebyrådir. 02, ord. byrådir. vid inrikes godstaxebyrån 08. Ordf. i Stat. järnv. cirkulärkommitté 06, led. af K. järnvägstaxekomm. 07; lärare i föreläs.-kurser för aspiranter till högre trafikbefälstjänster 11—13. Led. af förvaltn. för telefondir. H. T. Cedergrens uppfostr.-fond 09. I dagarna förordnad att biträda generaldirektören och chefen för Statens järnvägar vid handläggning af ärenden inom K. järnvägsstyrelsen.

I. VIRGIN. Nyutnämnd öfverdirektör och souschef vid Statens järnvägar.

J. H. FLODIN, Byrådirektör. Nyförordnad att biträda K. järnvägsstyrelsen.

*) Biografi och helsidesporträtt årgång IX:9.

Klische: Kem. A.-B. Bengt Sjöversparre, Malm-Gbg.

BATALJSKIZZ ÖFVER KAVALLERISTRIDEN VID BORNHÖFT DEN 7 DEC. 1813 AF SKÅNEMÅLAREN JONAS ÅKESON.

Skizzen visar de Mörnerska Husarerna, numera Kronprinsens Husarregemente, hvilka vid denna träffning synnerligen utmärkte sig.

Vi återgifva här en fotografisk reproduktion af skånemålaren Jonas Åkessons bataljskizz *Mörnerska Husarernas attack vid Bornhöft*. Mörnerska Husarerna, numera Kronprinsens Husarregemente i Malmö, utmärkte sig i den ifrågavarande träffningen, hvilken utkämpades den 7 dec. 1813, för en lysande tapperhet. Jonas Åkesson tjänade på sin tid som menig man vid regementet, upptäcktes af dess officerare, bereddes genom dem, särskildt chefen för regementet, frih. Eric Thott, tillfälle att utbilda sina konstnärliga anlag och gjorde sig snart nog ett aktadt namn som målare. Bataljskizzen har af honom skänkts till den skvadron vid regementet, där han tjänstgjorde.

af Linköpings skyttegille den 2 nov. anordnade täflingarne, då fröken Cecilia Mannerhjerta bland första klassens talrika skyttar med 50 poäng, högsta möjliga poängtal, eröfrade första priset, länsstyrelsens ämbets- och tjänstemäns hederspris.

Det nyvaknade sportintresset hos våra dagars kvinnliga ungdom sträcker sig som bekant äfven till målskjutningen, och åtskilliga vackra segrar hafva på detta område redan vunnits af kvinnliga skyttar. En ny sådan seger är att anteckna fr. n. de

Foto. Billberg. Leipzig

Klische: Bengt Sjöversparre.

VID GUSTAF ADOLFSMINNET I LÜTZEN DEN 6 NOV.
Svenska frimurare från Kalmar vid Schwedenstein.

Ljför. vorträtt.

Klische: Bengt Sjöversparre

FRÖKEN CECILIA MANNERHJERTA, Linköping, som nyligen vid skyttetäflan eröfrade första pris och hederspris för högsta möjliga poängtal.

H. 8 D2 STOCKHOLMSFOTOGRAF.

"MIDVINTERSBLOT" CARL LARSSONS NYA FRESKOFÖRSLAG FÖR NATIONALMUSEUM.

Klicke: Kom. A.-H. Bengt Sjöberg, S. 111-112

Carl Larssons freskoförslag, "Vinterblot vid Uppsala tempel", hvilket torde vara i minne sedan det år 1911 utställdes i Nationalmuseum och ifrigt omdebatterades inom konstnärskretsar, utställes nu i omarbetad form i Nationalmusei trapphall, där det är föremål för den konstintresserade allmänhetens lifliga uppmärksamhet.

*

En utställning af ovanligt intresse pågår för närvarande i Göteborgs Konstförenings lokal å Valand, i det fru Charlotte Mannheimer för första gången framträder inför offentligheten med en fullständigare kollektion af sina arbeten.

Af det 30-tal dukar utställningen omfattar häröra de flesta från början eller midten af 1890-talet. Som fallet alltid är med god konst, har den långa väntetiden inte skadat dem, tvärtom, har den låtit deras solida konstnärliga egenskaper framstå med ökad styrka. I själfva verket äga dessa "omoderna" små dukar en öfverraskande modernitet, om man med detta mångtydiga ord menar

ett betonande af färgen som det väsentliga i konstverket, på bekostnad af den ytliga fingerfärdigheten och det pittoreska motivet. Hennes konst är också lifligt uppskattad och beundrad af de unga, från Frankrike påverkade konstnärerna, som i hennes arbeten funnit den vördnad för den stora traditionen och den färgkultur de själfva anse sig kämpa för. I uppfattning och uttrycksätt är hon den enda af våra målarinnor som vågar vara äkta kvinnlig i sin konst; hon är också den afgjordt mest begåfvade af dem, och som kolorist står hon näppeligen tillbaka för någon, vare sig manlig eller kvinnlig konstnär i vårt land.

För allmänheten har fru Mannheimer hittills endast varit känd som konstmecenas. Hon är maka till den bekante politikern och ledamoten af Riksdagens första kammar, häradshöfding Otto Mannheimer i Göteborg och hennes hem har länge varit medelpunkten för det konstintresserade Göteborg.

Birger Bäckström.

Foto: Bäckström, Göteborg.

FRU CHARLOTTE MANNHEIMER. Konstnärinnan vid en af sina å "Valand" i Göteborg utställda tablör.

Klicke: Bengt Sjöberg

SVENSKA TEATERFÖRBUNDETS CABARET.

H. & D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Fru Emma Meissner som Annette Teufel; Fröken Elisa Gistedt som Bianca; Herr Gösta Ekman som Sigge Wulff och herr Carl Barcklind som Hilding Nihlén. (Text å sid. 103.)

Klädets Kem. A. D. Densjt Siltterparre, Stålm.-Öbg.

LILLA FRÖKEN INGENTING. FÖR HVAR 8 DAG AF GUSTAF ULLMAN.

DET var en säregen trötthet, han kände, auditör Kärle, när han nu ändtligen långt fram på sensommaren tagit semester. En liksom rent fysisk domning, en lust att sjunka ned i första bästa soffa eller stol, — för att bara se in i sig själf och tänka efter, hur man hade det, hur det stod till med en. — Efter ett särdeles ansträngande, af såväl arbete som nöjen upptaget år, hade Bengt Kärle haft för afsikt att, å den natursköna kurorten i mellansvensk skogstrakt, riktigt hvila ut, låta sina tankar och nerver ordentligt reda och lugna sig, liksom en fin, men tillskrynkad spetsväfnad slätas ut på bleke. Men, — fast han lekamligen njöt i fullaste mått af den härligt rena luften, af bad och sömn och landtligt sund kost, så ville tankar och nerver alls inte slå sig till ro för det. Rakt i onödan kunde han sitta eller halfligga i pensionatsverandans hvilfätöljer, och grubbla, — grubbla intensivt på redan längesedan fullgjorda uppdrag, på grundligt utagerade och för resten i sig själfva meningslösa små privatäventyr. Denna hans själs uppstudsighet kunde inte annat än reta och oroa honom. Han ansåg sig, med en viss rätt, såsom en ganska stark och slälfbehärskad natur. Inte var han ju så helt ung heller, — mellan trettio och fyrtio. Och det här liknade ju mest en pojksjukdom, som den nervösa yrvakenheten hos en förläst

student. — Man stormar inte ostraffadt på sin hälsa, tänkte auditören. Det hade han dock trots sig ha till medfödt privilegium. — — Om där ändå funnits någon eller något, där på Tallås, — utom all den välsignade naturen, förstås, — som kunnat fångsla och förströ honom och göra honom till det semestern afsåg: en s. k. ny människa! Men nej, inte så mycket som en flirthungrig backfisch. Idel genomborgerliga människor, som badade, åto, sofvo och solade sig utan ringaste bafsikter eller snedspång. Rätt klena för resten, nästan hela bundten, ehuru icke lungsiktiga: sådana mottogos ej på Tallås. Nä, för den hektiska typen hade Kärle inte smak. —

En regnig och blåsigt förmiddag steg auditören maktligt in i stora hallen. Sitta ute var ju omöjligt och hotellrummet ingaf honom en leda som vore det en fängelsecell. — Han bytte slappt hälsningar med några olyckskamrater, som dåsade här och där i hörnen, och gick så bort till det stora runda tdningsbordet. Medan han, med en oändligt liknöjd och missmodigt gråtten min rotade bland dagens presspost och hundraåriga franska skämtalbum, öppnades glasdörren utåt verandan, och någon kom in, för ett ögonblick följd af en svalt fuktig vindpust. — Om det var någon slags rörelse af nyfikenhet hos de andra, eller en flyktig känsla af frysning, — alltnog, Kärle hade sett upp från det blad han höll i handen och vänt sig om mot den inträdande.

Ofrivilligt, instinktmässigt rätade han upp sig från sin medvetet vårdslösa hållning, och stod där i en besynnerlig, ovan tvekan om han skulle hälsa eller inte. — Hans skarpblick hann fånga en mycket klar och tydlig bild, han var så godt som säker på sin sak. Men innan han hunnit besluta sig, hade den nykomna lugnt glidit förbi, tvärs genom hallen och ut i förstugans korridor.

Det var en dam, ganska ung, men med en viss värdighet öfver sin person, något, som tycktes från början hålla på afstånd den uppmärksamhet, som hennes yttre nödvändig ådrog henne. Hon bar sorg, liksom svept i svart silke och svarta spetsar, hvilket på ett egendomligt sätt framhäfde ansiktets starkt solbrända friskhet och det mycket rika härets bleka guldkimmer. — Knappt var den stillfulla företeelsen borta, förrän pratet surrande slog sig löst bland de nyss så duina och moltysta kurgästerna. Kärle uppfångade ett och annat lösryckt ord: "nykommen, — tidigt i morse, — änkefru, — vet inte — o. s. v."

Han blef en god stund stående, skenbart åter fördjupad i sin lektyr. Men han tänkte:

— Ja, men jag vet, jag, ja, änkefru är hon, och heter visst Maggell eller något dylikt. Men om jag inte sett alldeles i syne, — och förändrad är hon! — så har hon hetat lilla fröken Ingenting. Och gjort skäl för namnet. Nå, visst hade hon också ett annat: — Agnes var det, som också passade bra. En sådan liten snäll, ja, genomskeddlig tösunge hon var den tiden! Likasom mest af allt angelägen att ingen skulle fästa något afseende vid henne eller låtsas om, att hon alls fanns till. Det lyckades också för det mesta, — så liten, blek och innerligt obetydlig som hon var. Men kandidat Bengt Kärle, den spjuivern, hade snart upptäckt hennes skygghet och afsiktliga tillbakadragenhet. Och sedan sörjde han efter bästa förmåga för, att att fröken Agnes inte skulle få vara i fred. — Det var han, som döpt henne till lilla fröken Ingenting.

Ja, den sommaren, hur väl han plötsligt erinrade sig den, och sig själf just då. Då var han verkligen nybakad och förläst ung student. Men mindre nervös än nu, och mycket, mycket nöjdare med sig själf. Äldsta son af en förmögen, gammal ämbetsmannasläkt, äfvidad och karriärhetsad, och orimligt bortskämd. Han låg på grönbete på en prästgård på landet, där det fanns godt om ungdom. Dit kom också fröken Agnes för att bota blodbrist och lära hushåll på en gång. Hon var af mycket god och burgen familj, hon med, och betalade naturligtvis för sig. Men ingen liten inhysing eller tjänstepiga från torpet kunde varit mera blyg och försagd. — Och nu, — var det verkligen hon? Denna ståtliga, nästan högdragna unga dam, med kanske väl starka former under sin eleganta sorg, med det guldblonda hufvudet stoltburet som en drotnings? Och framför allt, — med detta obeskrifligt förnäma, afvisande uttryck i dragen, hvilka han dock genast igenkände! — Med en otålighet, som väl kom sig af hans nervösa retlighet, inväntade auditören midagen. Han höll sig så rak och spänstig han kunde, och skulle gärna ha uppträdt i uniform. Ja, allra hälst skulle han velat vara den unge, själfsäkra studenten, med rikt, mörkt lockigt hår, med hela sin nyvunna frihets segervisshet och öfvermod.

— Auditör Kärle — fru Maggell — föreställde pensionatsvärdinnan med små moderliga handrörelser, som voro de alla barn inför henne. Och Kärle kände sig nästan barnsligt brydd, då fru Maggell sade, — hvad han hade på tungan, men ej kunde förmå sig att uttala:

— Vi känna hvarandra, eller hur?

Kärle bugade. Han tyckte inte om hvarken tonen eller ordvalet. Om hon ändå sagt, mera hjärtligt:

— Vi äro ju gamla bekanta!

Och, redan var han som luft för henne. Han försökte vid bordet och kaffet att anknyta, och fick ju svar. Men alltfjämnt i en ton, som tvang honom att hålla sig inom det ytliga, det hvardagliga. — Hon kom från västkusten, — skulle taga efterkur på Tallås, — det hade börjat bli så ostadigt och kyligt nere vid hafvet. — — Han ville infalla: — kommer ni ihåg, när vi träffades på den gamla prästgården? — Men han kunde inte komma sig för. Det låg en otillgänglig kyla, ett främmande allvar i hennes blick, som afväpnade honom.

* * *

— Hur länge skall det här räcka? — hade Kärle många gånger dagligen frågat sig, sedan fru Maggell kommit till Tallås. Och det räckte längre än han trott. Denna underliga oätkomlighet gjorde honom betänksam, ja, verkade som en hemlig förebräelse. Att det inte bara var änkesorgen eller någon slags högfärd, förstod han af den rätt öppna meddelsamhet, hon unnade det öfriga sällskapet. Han måste betrakta sig som ett undantag, en på något sätt misshaglig. Vid sådant var han icke van. Men det pinade honom på ett särskildt sätt. Han blef sorgsen och betryckt, och höll sig alltmere undan. — Så möttes de af en slump ensamma på en undangömd skogsstig. Det stack till i honom. Han hälsade och ämnade gå förbi. Stigen var trång. Hon räckte honom handen, och så kommo de att på mycket nära håll se hvarandra in i ögonen. Hon frågade:

— Herr auditör, kommer ni ihåg, när vi träffades där uppe på den gamla prästgården?

— Naturligtvis kommer jag i häg det. Men att ni gör det, — jag menar, ni var ju så helt ung då.

— Nå — sade hon och smålog.

Det var första gången, hon smålett mot honom där på Tallås: — nå, det är då inte så rysligt länge sedan. Jag minns till och med, hvad ni brukade kalla mig där. Gör ni, herr auditör?

Kärle visste inte, hvad han skulle svara, men stammade fram: — Ah, brydde ni er om det då?

Hon nickade och leendet blef svärmodigt.

— Ja, ser ni, ni kunde ju inte veta, hur kuivad och skrämd jag kom dit upp midt bland all denna glada, lifslustiga ungdom, — där ni var hjälten och allas kung. Jo, — det var ni, och det var ju inte så märkvärdigt. Jag var, hvad man kallar väluppfostrad. Men en glädjelösare barndom än min ha väl få af min klass genomlidit. Värst af allt, jag misstrodde och föraktade mig själf. — Ni kunde ju inte förstå, hur djupt det tog, när ni döpte mig till — — —

— Men bästa fru — — Han ville urskulda sig, men med en enda skakning på hufvudet tystade hon honom och fortsatte:

— Och allra minst kunde ni ana, hur det där lilla spenamnet blef som ett brännmärke, som inte på mycket länge gick bort. Och hur jag i känslan af att vara ingenting — så att säga kastade bort mig själf. Han stod svarslös och med blicken sänkt. Hon tillade: — förlåt mig, nu har jag sagt för mycket. Men jag ville, ni skulle veta, hvarför jag haft litet svårt att bli god vän med er nu. Men nu är jag det, eller hur, herr auditör?

— — — Han räckte hon handen och han böjde sig öfver den som om han velat kyssa den. — — —

När Bengt Kärle en vecka senare lämnade Tallås, var han verkligen en s. k. ny människa, och lilla fröken Ingenting — hans allt i världen.

H. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF.
SELIM PALMGREN
den framstående finske kompositören-pianisten.
Har uppträdt med Helsingfors, Symfonior-
kester i Stockholm.

H. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF.
SUSAN METCALFE
den utomordentliga amerikanska sångerskan.
Har uppträdt med Helsingfors Symfonior-
kester i Stockholm.

solist vid flygeln. Den tredje och sista konserten, som gafs efter ett uteslutande klassiskt program, upptog arbeten af Brahms, Mozart, Berlioz och Beethoven. Som solist medverkade den kända amerikanska sångerskan Susan Metcalfe, hvilken genom sin härligt klingande stämma och sin själ-

fulla sångkonst tillvann sig varmaste bifall. Orkestern har vid de nu gifna konserterna lämnat nya bevis på de högtstående konstnärliga egenskaper, temperament, klang och rytm, hvilka redan vid tidigare besök tillvunnit den hufvudstadspublikens sanna sympati.

Stockholmsoperan framförde den 5 nov. Bizets ungdomsverk "Pärlfiskarne". Operan, af hvilken givits en stillfull uppsättning med originella och ståtliga scenbilder, fick i vokalt hänseende ett glansfullt utförande. I den kvinnliga hufvudrollen, prestinnan Leila, vann den polska koloratursångerskan, m:lle Helena Gilina, genom sin nobla sångkonst en ny vacker framgång, och äfven de manliga hufvudrollerna, hvilka kreerades af hrr Wallgren, Lennartson och Sjöberg, fingo ett förtjänstfullt utförande. Föreställningen öfvervars af konungen jämte flera af den k. familjens medlemmar.

Text till bild å sid. 101.

Svenska teaterförbundet anordnade den 5 och 6 nov. af Stockholmspubliken med entusiasm omfattade *midnattscabareter* i Berns salong. Det med konstförfaren och slösande hand uppsatta nöjesprogrammet upptog en mängd attraktioner: überbrett! under medverkan af fru Hilma Barcklind samt Axel Ringvall och Oscar Textorius, en otroligt hemsk biografifilm, inspelad under hr Hedquists skickliga regi, Axel Engdahls merkantila framtidsdrama "Andras affäret", skötta af hr Barcklind och fröken Teje samt — programmets lifligast senterade del — det brokiga galleri, som under den gemensamma benämningen "En glad afton i Berns för 25 år sedan" återkallade i minnet af alla dem hvilka under varietetens glansdagar räknades som dess starkaste namn, Sigge Wulff, återgifven af Gösta Ekman, Annette Teufel, framställd af fru Meissner o. s. v. Som afslutning gafs baletten "Buddha", komponerad och arrangerad af Karl Johanneson och Oscar Tropp.

Det lyckligt valda programmet, behaget, kvickheten och den saftiga humorn hos de agerande tillvunno cabareterna en glänsande framgång.

Foto. Jäger, Sthlm.

Kliskt. Kem. A.-B. Benzt Silfversparre, Sthlm.-Gbg.

SCEN UR "PÄRLFISKARNE" AF BIZET, NYUPPFÖRD Å K. TEATERN.
M:lle Gilina och herr Sjöberg i 3:e aktens 1:a tablå

FRÅN EUROPAS HOF.

BAYERNS NYA KONUNGAPAR, LUDVIG III OCH MARIE THERÈSE.

Den sedan lång tid tillbaka sväfvande tronföljdsfrågan i Bayern har nu fått sin lösning, i det att den bayerska konungakronan öfverflyttats från den sennesjuka Otto I till hans närmaste manlige blodsörvant, hittillsvarande prinsen-regenten Ludvig. Den 28 okt. antog bayerska landtdagen en tillägsbestämmelse till 1813 års författning, hvarigenom regent och folkrepresentation bemyndigas att, i händelse landets konung af sjukdom för all framtid är urståndsatt att utöfva konungamakten, förklara tronen ledig och besätta den med närmaste agnat. Med stöd häraf och under hänvisning till konung Ottos obotliga sinessjukdom proklamerade sig prinsen-regenten

Ludvig därefter den 5 nov. som landets konung. Proklamationen, hvilken af talmannen upplästes i deputeradekammaren, följdes af lefverop för konung Ludvig III. Förbundsfurstarne och de utländska regeringarne notifierades om tronskiftet och till allmänheten spreds underrättelsen genom anslag å gatorna och tidningarnes extranummer.

Konung Ludvig III, som sedan sin faders prinsen-regenten Luitpolds död i dec. förra året utöfvat regentskapet i Bayern, är född 1845 och känd som en man med stor vetenskaplig bildning. Förmäld med ärkehertiginnan Marie Therese af Österrike—Este äger han med henne nio barn. Den äldste af dem, prins Rupprecht, nu landets kronprins.

Efter nya, et porträtt.

Efter fotografi.

BRAUNSCHWEIGS NYA HERTIGPAR, ERNST AUGUST OCH VICTORIA LUISE, hälsas af öfverborgmästaren vid intåget i hufvudstaden den 3 november.

KONUNG ALBERT AF BELGIEN som hedersöfverste för ett tyskt dragonregemente i Lüneberg vid inspektion d. 5 nov. Besökte därefter kejsaren i Potsdam.

MODERN GATUKONST

NÅGRA IAKTTAGELSER FRÅN KÖPENHAMN. FÖR H. S. D. AF ARTUR MÖLLER.

Efter fotografi. Klisché: Bengt Sjöveersparre.
DRÖTTNING CAROLINE-AMALIE, AF BISSEN.
I Kongens Have.

Hvilken rese-
när är inte för-
trogen med det
intryck af leda
man erfar då man
under vandring i
en främmande
hufvudstad på
hvarje öppen
plats möter ryt-
tarstatyer af
okända kungar
och härförare el-
ler väldiga sjö-
hjältar, stödda på
sitt ankare. Det
är, som om man
promenerade
omkring bland
illustrationerna
till det främman-
de landets Odh-
ner, och i de
flesta fallen för-
unnas man icke
ens igenkännan-
dets glädje. Fler-
talet af dessa
monarker och
stormän ha ju
nämligen inte
satt det ringaste
märke i världs-
historien.

Efter fotografi. Klisché: Bengt Sjöveersparre.
H. C. ANDERSEN, AF SAABY. I Kongens Have.

Jag är ingen rabulist, och vare det långt från mig att vilja förbjuda kungastatyer. Det ges intet absolut hinder för att de kunna bli vackra och försvara sin plats. Hvad skulle inte Stockholms mest representativa parti förlora om Karl XII och Gustaf III störtades i Strömmen! Och Karl X Gustaf sitter nog säker där han sitter, äfven om Sverige en gång skulle bli republik.

Nej det är inte frågan om att afsätta bronskungarne, det är bara deras envælde i parker och gatuperspektiv som är otidsenligt och bör inskränkas högst betydligt. Det finns så många andra skapelser här i världen, som ha högre skönhetsvärde och mera lifsinnehåll än en dylik idealiserad porträttförstoring i brons. Ur estetisk synpunkt håller jag före att Köpenhamn tillförts ett större plus genom

Danserindebrönden än genom samtliga de statyer af mer eller mindre odugliga Oldenburgare, som på ett högst tvivelaktigt sätt pryda upp några af dess torg.

Det kan inte nekas att den danska hufvudstaden under de senaste decennierna tagit ett ofantligt försprång ifråga om gatuskulptur.

Mälardrottningen har framgått skönare af naturens hand, men härskarinnan vid Sundet har bättre förstått att låta de behag hon äger komma till sin rätt — och hon har fler äkta pärlor i sitt diadem. Köpenhamn är icke längre bara "Byen med de kønne Taarne", det är också

Efter fotografi

HÖRUP-STATYEN. I Kongens Have.

Klisché: Bengt Sjöveersparre

de sköna parkernas och statyernas stad. Hvilka fester för öga och sinne erbjuder icke en lustvandring genom höstprakten i Kongens Have! En riktig gammal kammarestet skall måhända erfaras en liten nervchock inför den väldiga statyn af Hörup midt för entrén. Och dock är den vacker äfven enligt den gamla skönhetsdogmatiken, ty den strålar af kraft. Hvilken laddad energi ligger det inte öfver hela attityden, det är folktalaren, agitatorn ända ned i knäveckan. Men ser man noga efter, skall man upptäcka, att under den bistra kämpamustaschen spelar något af det på en gång godmodiga och giftiga danska smilet — det är en sarkasm mot någon misslyckad högerfras han just slugat ut öfver folketingsmännens hufvuden. En lifligare karaktäristik af den man som samman med Edvard Brandes grundade Politiken — den ursprungliga Politiken hvilken var någonting helt annat än den nuvarande! — kan man svärigen tänka sig. En sådan staty lefver och talar för sig själf, man behöfver inte veta hvem Hörup var för att bli intresserad.

Borta vid mynningen af en allé, i hvilken höstlöfven redan börjat breda sin gula och röda matta, sitter den skandinaviske diktare, hvars namn nått vidast. Det är som sig bör att *H. C. Andersens* staty är skänkt af danska folket, äfven om tre världsdelar stå i tacksamhetsskuld till honom. På sockelns ena sida ser man en liten naken gosse som flyger på en svan, på den andra sidan hemtrefliga

genuina storkar. Hos själfva statyn — som härrör från *Saaby* är det inte svårt att finna fel — bl. a. är det ganska fatalt att boken han håller i handen är en tom pärm. Men det ligger en så visionär blidhet öfver den oförliknelige sagoberättarens ansikte, och det hela verkar så idylliskt under de skuggande lindarna och med en krans af små färglysande blommor kring sockeln att affektionsvärdet förhindrar en att vara kitslig i fråga om konstvärdet.

Ett stycke bort i riktning mot sitt forna residens står en drottning i

styfjkortel och håller en liten psalmbok med spänne i handen. Kammaresteten korsar sig: låt oss åtminstone slippa krinoliner i konst! Men den filantropiska gamla *Caroline Amalies* skyddslingar skulle väl knappt känna igen henne om hon i stället presenterade sig på sockeln som Juno eller Diana, i analogi med kungastatyerna på Kongens Nytorv och Amalienborg. På sockeln läsas de betecknande orden:

*Hun reiste ej Børge med Taarn mod Sky:
hun reiste en Skole til Bornely.*

Det är den för inte så länge aflidne *Bissen* som huggit drottningens staty. Vård att lägga märke till är den realistiskt moderna uppfattningen hos denne man, som var född 1813! Den framträder kanske ännu skarpare i statyn öfver kompositören *N. V. Gade* på S:t Annæ Plads. Det ligger något obeskrikligt fryntligt och trovärdigt öfver den kortväxta figuren med taktpinnen i handen, byxorna

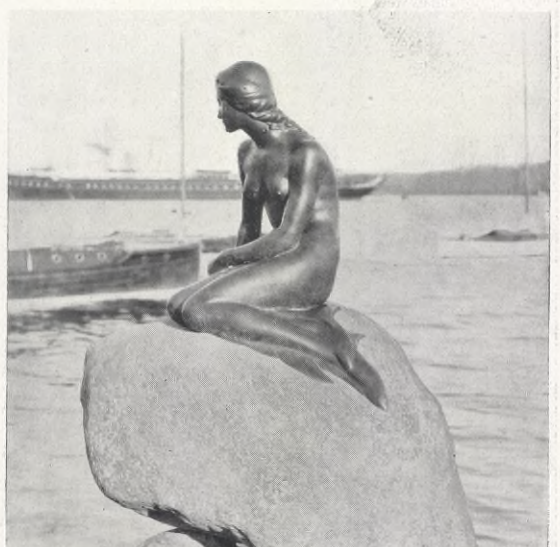
Efter fotograf.

Kilocht: Benigt St/veersparre.

N. V. GADE, AF BISSEN. På S:t Annæ Plads.

DANSESKORNAS FONTÄN, AF TEGNER. Framför Rosenborgs slott.

DEN LILLA HAFSFRUN, AF ERIKSSSEN. Vid Langelinie.

VALKYRIA, AF SINDING. Vid Langelinie.

ha knän och västen rynkar sig litet öfver den gryende gubbmagen. Man är nästan färdig att svära på, att just sådan såg han ut när han stod och svängde sin taktpinne vid Kongens Nytorv.

Danserindebrönden! Den strålar plötsligt fram mot den gröna fonden nedanför Rosenborgs slott. Men ett leende och lockigt huvud, en spåd byst står fram i silhuett mot himlen, — Af alla Tegnerts mästerverk är detta det graciösaste, man förstår knappt hur det har kunnat blomma fram under en germansk hand. Det är en rytm i de smäckra lemmarnas rörelser, det är ett lifsrus i ögonen och de knoppande barmarna hos dessa tre flickgestalter, som komma hela gruppen att verka som ett leende och rundt omkring leka barnen barbenta och rosorna dofta — det är som om sommaren hölle sig kvar längre på denna plats, invigd åt ungdomen och skönheten.

Det skulle dra ut för långt att ströfva omkring i alla de köpenhamnska parker och på de boulevarder som blifvit hvad de äro tack vare en enskild mans frikostighet och sträfvan att ställa skönheten inför allas ögon. Bland de något äldre skulpturer hvarmed bryggaren Carl Jacobsen smyckat sin stads allmänna platser är jag för min del böjd att sätta fransmannen Cains båda lejongrupper högst. Den här återgifna med vildsvinet, hvilken befinner sig nära Aborreparken, är utan tvivel den mest dramatiska och äfven den dekorativaste. Man jämföre dessa båda rofdjurskroppar med de traditionella lejon som ha till uppgift att bevaka slottstrappor, kaserngårdar o. d.

Om ännu mer ingående verklichetsstudium och intim rof-

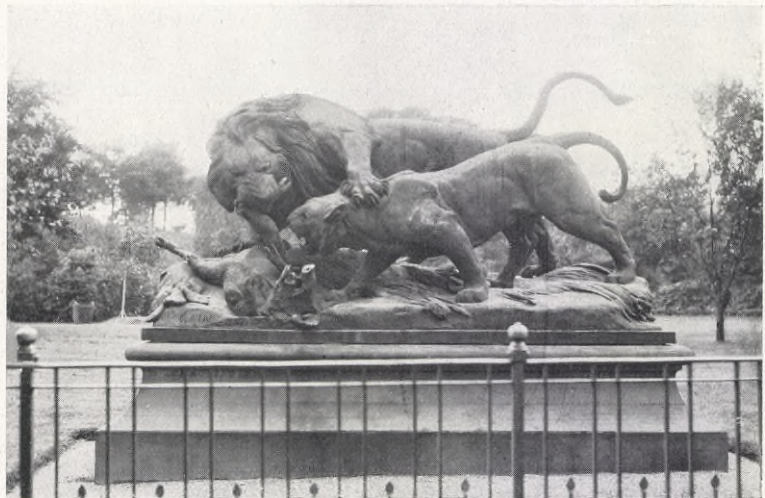
djurspsykologi vi är kanske ändå Cains andra grupp (på Gröntorvet). Jag bekänner att jag inte kan ställa mig framför detta äkta pars vädrande näsborrar utan att känna något af samma kyla efter ryggraden, som man erfar när man plötsligt hör ett hest rytande inifrån ett menageritält.

På de senaste åren är det företrädesvis Langelinie som varit föremål för den folkliga mæcenatens utsmyckningslust. Utom den mäktiga Gefionfontänen har han här placerat *Sinding's Valkyrie*. Det är ett verk, hvars primiva friskhet tycks mig likom samlad i det grepp i själva manen, hvarmed valkyrian styr sin vilde springare. Den lilla feminina kroppens ljuhet står dock inte riktigt i samklang med ansiktets blodfört.

På Langelinie står som bekant äfven *Börjessons Simmare*. Ett ännu mer påtagligt uttryck för begäret efter organiskt sammanhang mellan staty och miljö är dock "*den lille Havfrue*", *Erikssens* nyss aftäckta statyett. När septemberskymningen sänker sig öfver hamnen, illuderar hon verkligen fullständigt, där hon sitter uppkrupen på sitt naturliga stenkummel i vattenbrynet. Midt emot börja efter hand de båda fursteskeppen, engelska och ryska drottningarnas, att spruta ljus ur sina hundra hyttfönster. Och har man då sin H. C. Andersen inträngd i minnet och fantasien, faller det sig ganska lätt att tänka på den lilla sjöjungfrun, som längtansfullt såg på hur prinsen dansade på sitt däck, och till sin olycka önskade sig fötter — — —

Efter originalfotografier, delvis nytagna för H. 8 D.

De internationella världsmästerskapstävlingarne i tennis i Stockholm afslutades den 8 nov. I finalen i mixed double ställde svenskarne hr Settervall och fru Fick upp mot m:me Fenwick och mr Decugis. Resultatet blef att mästerskapstitlarna gingo till de franska spelarne, medan de svenska fingo andra priset. I finalen mellan Wilding och Germot segrade den förre och eröfrade därmed världsmästerskapstiteln. Vi hänvisa i fråga om porträtt till föreg. n:r.

LEJONGRUPP, AF CAIN. Vid Aborreparken.

DET NYA HERTIGPARETS INTÅG I BRAUNSCHWEIG.

Hertigen och hertiginnan Ernst August af Braunschweig höll, efter att redan vid gränsen haiva mottagits af ministrarne, den 3 nov. under befolkningens jubel sitt högtidliga intåg i hertigdömet's hufvudstad. På järnvägsstationen hade infunnit sig representanter för statens myndigheter, hofstaten m. fl. Vid färden genom staden hälsades hertigparet på Friedrich-Wilhelms Platz af stadens myndigheter med överborgmästare Rettmeyer i spetsen. I sitt trontal betygade hertigen att dådkraftigt ansvarskänsla om landets välfärd och befolkningens lycka skall blifva bestämmande för alla hans handlingar som regent.

Hvad hertiginnan beträffar utlofvar trontalet, att det för henne skall blifva en stor glädje och liflig tillfredsställelse att främja och stödja alla de sträfvannden, som falla inom kvinnans och furstinnans uppgifter.

Högtidsdagen afslutades med en galaföreställning på hertigluga hofteatern, hvarvid hertigparet blef

1. FRAMFÖR JÄRNVÄGSSTATIONEN OMEDELBART EFTER ANKOMSTEN.

föremål för stormande ovationer från publikens sida.

Prins Ernst Augusts tillträde till den Braunschweigska tronen har möjliggjorts genom den försoning, som ingicks mellan husen Hohenzollern och Welf, då den unge prinsen förra vintern som gemål hemförde kejsar Wilhelms enda dotter prinsessan Victoria Luise. Vid upprepade tillfällen och senast för

2. HERTIGPARET ÅKER UNDER BEFOLKNINGENS JUBEL GENOM SIN FESTSMYCKADE HUFVUDSTAD från järnvägsstationen till slottet, under Ziethenhusarernas eskort.

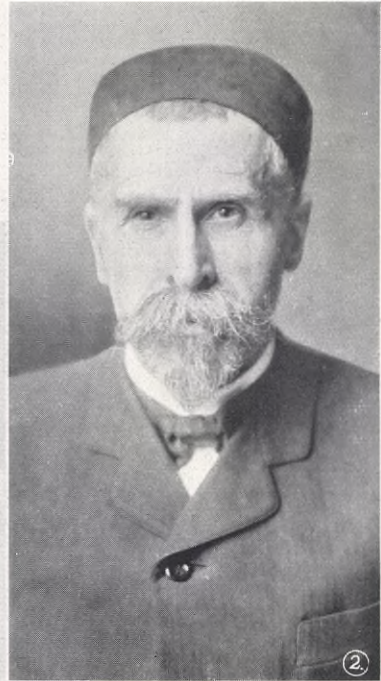
Efter fotografier. 3. FOLKMASSORNA FRAMFÖR DET HERTIGLIGA SLOTTET.

så kort tid sedan som 1907 har det tyska förbundsrådet med skärpa understrukit, att det Welfiska huset endast genom en formlig älsägelse af sin rätt till den hannoveranska kungakronan skulle kunna få sina arfsanspråk på den braunschweigska tronen erkända. Denna ställning har nu frånträds af förbundsrådet, som funnit tillräckliga garantier föreligga i det nya släktskapsband, som förenar den unge welferättlingen med tyska kejsarhuset, och i den af honom vid trontillträdet lämnade högtidliga försäkran om ett obrottsligt fasthållande vid den tyska riksförättningen.

Pasteurinstitutet i Paris firar i dagarna sitt 25-årsjubileum. Det fick sitt namn för att hedra bakteriologiens skapare Louis Pasteur som vid denna tid förväntat världen genom sina undersökningar öfver mjältbrand och rabies. Dessa undersökningar hade ledt till effektiva behandlingsmetoder af mjältbrand hos får och rabies hos människor.

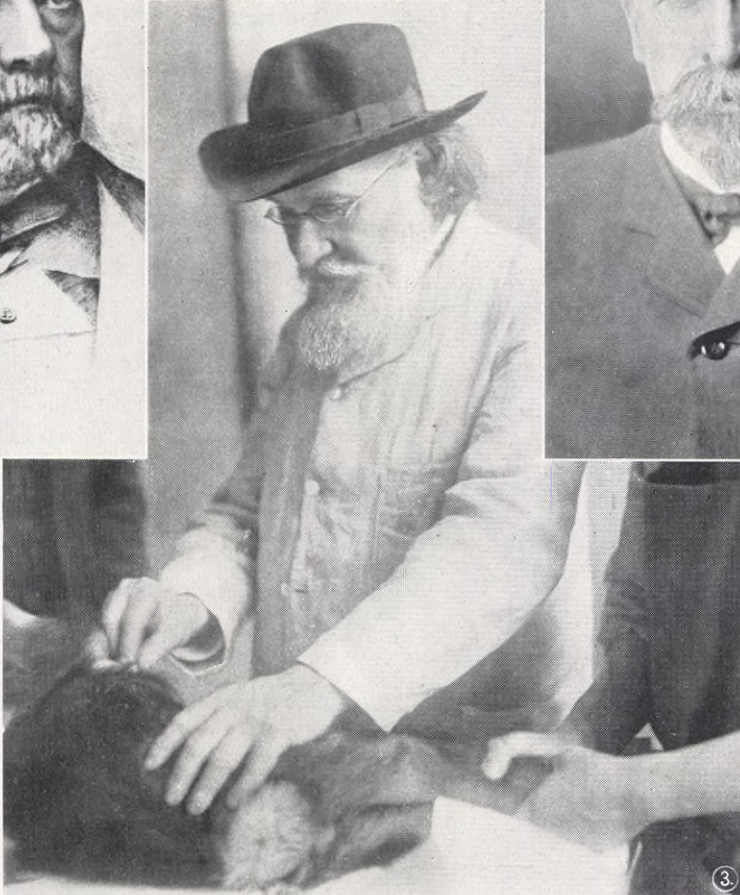
Institutet som efter Pasteurs död tack vare milliondonationer kunnat betydligt utvidgas har sedan dess intagit en ledande

1. LOUIS PASTEUR, hvars berömda upptäckt af ett serum mot rabies föranledde inrättandet af Pasteurinstitutet. Afted 1895.

ställning i studiet af allt hvad infektionssjukdomar heter. En hel rad af berömda forskare hafva varit fästade vid denna anstalt. För allmänheten äro flere af dessa män redan kända, såsom Roux hvilken jämte tysken Behring är upphöfsmän till antidifteriserum, Laveran, som speciellt studerat trypanosomerna, upphöfvet till sömnsjukan med flere tropiska sjukdomar, Metchnikoff, fagocytoslärans skapare m. fl.

Förutom studiet af de i Europa gängse infektionssjukdomarna hafva tropikernas sjukdomar under det senaste årtiondet starkt engagerat forskarnes intresse särskildt i de länder som ega kolonier i de varma länderna. Sådana sjukdomar som framboesien (syfilis' systersjukdom), trypanosomsjukdomarne (sömnsjukan), malfatafebern, Kala-Azar, Orientbölden, malaria, m. fl. äro därför förmål för flitiga undersökningar vid Pasteurinstitutet. Även Tyskland och England föranleda af sina koloniintressen, hafva i detta afseende gått i Frankrikes fotspår genom inrättandet af dyrbara forskningsinstitut

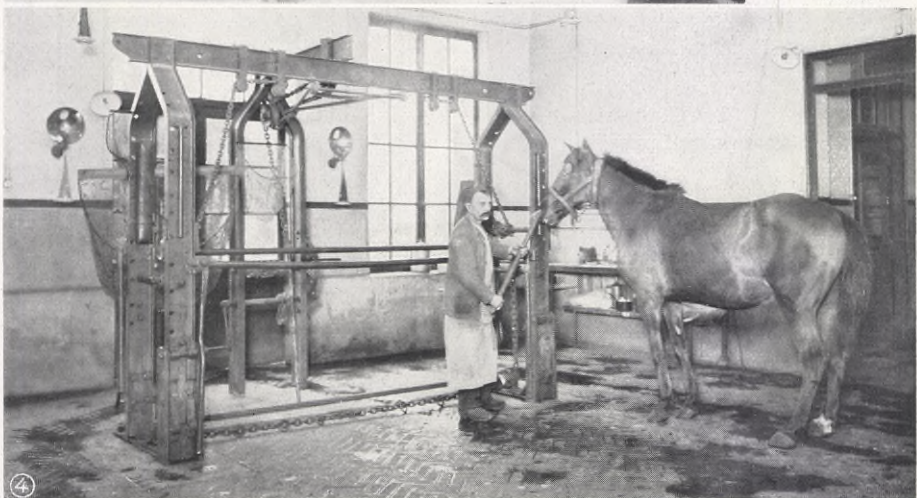

2. D:R ROUX, institutets nuvarande direktör. Upptäckare af difteriserum.

3. PROF ELIAS METCHNIKOFF, Medicinsk Nobelpristagare. Vid inokulation på en apa.

efter den franska förebilden.

Forskare i alla länder hafva dessutom fått sin utbildning vid Institut Pasteur som sålunda kan sägas vara ett slags bakteriologiens alma mater.

4. Apparät i hvilken hästar placeras i och för aftappning af difteriserum.

Küche: Kem. A.-J., Hingst Stüberparre, Staus-Geb.

REPUBLIKEN KINAS NYVALDE PRESIDENT YUAN-SHI-KAI X. OMGIFVEN AF SINA MINISTRAR SAMT REPRESENTANTER FÖR DE FRÄMMANDE MAKTERNA. *Fotografi tagen vid den af presidenten för sändebuden gifna banketten den 10 okt. — Svenske envoyén Wallenberg (1), spanske envoyén Pastor (2), franske env. Conty (3), österik.—ung. chargé d'affaires des Fours'4), amerikanske env. Williams (5) ryske env. Krupensky (6), japanske env. Yamaza (7), danske env. Ahlefeldt-Laurvigsen (8), tyske env. v. Seckendorff (9), engelske ch. d'aff. Alston (10).*

Efter fotografi ins. af en landsman i Peking.

På aftonen den 4 nov. inträffade en fruktansvärd järnvägsolycka strax utanför stationen Melun mellan Paris och Fontainebleau, i det att snälltåget från Marseille, hvars förare förbisett gifna stoppsignaler, med våldsam fart från sidan körde in i posttåget till Marseille. Ett tiotal vagnar krossades och spill-

rona råkade in brand. Räddningsarbetet var förenadt med oerhörda svårigheter och de mest fasansfulla scener utspelades på olycksplatsen. Ett fyrtiotal personer omkommo. Lokomotivföraren, som genom sin försumlighet varit vållande till olyckan och som själf undslapp med en lättare blyssyr, har häktats.

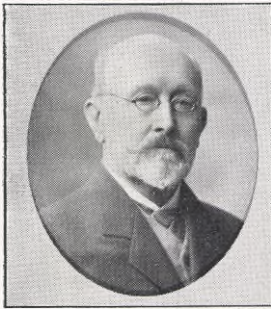
Efter fotografi.

Kliche: Kem. A.-B. Bengt Sjöversparn, Stilm-Gbg

DEN FASANSFULLA JÄRNVÄGSKATASTROFEN I FRANKRIKE. Bild från olycksplatsen vid Melun.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data här nedan.

C. H. MUNTHE.
F. d. Hofrättsråd. — Sthlm.
80 år 11 Nov.*

C. BÜLOW.
F. d. Redaktör. — Lund.
80 år 28 Okt.*

A. G. ERICSSON.
F. d. Fabrikör. Rådman. Kom-
man.—Hedemora. 80 år 21 nov.

C. A. G. S:SON SPARRE.
Friherre. Godsägare. — Gun-
nebo. 50 år 12 Nov.*

C. A. SVAHN.
F. d. Konsul — Svängsta.
65 år 4 Nov.*

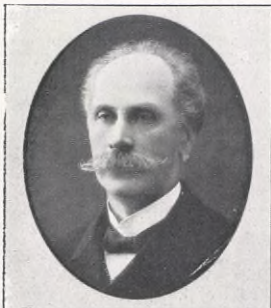
F. C. V. CRONE.
Generalagent. — Kristiania.
60 år 10 Nov.*

E. L. LINDQUIST.
V. Konsul — Norrköping.
60 år 29 Okt.

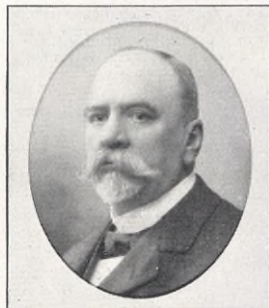
J. W. PALMBORG.
Fabriksidkare. — Örebro.
50 år 16 Nov.*

O. R. L. S. AF EKENSTAM.
Stationsinspektör. — Linköping.
60 år 11 Nov.

A. ERLANDSSON.
Byråingenjör. — Malmö.
50 år 13 Nov.*

J. MALCOLM.
Folkskollärare. — Göteborg.
50 år 26 Okt.

C. R. A:SON FREDBERG.
Redaktör. Vitter förf. — Göteb.
50 år. 29 Okt.

N. C. RINGERTZ.
Öfverstelöjtn Nyutnämnd eko-
nomicheff. N. Museeto. Skansen*

H. ADELSON.
Nyutnämnd ekonomi-intendent
v. Nord. Museet och Skansen.*

CARL MUNTHE. Stud.-ex. 52, hoifr.-ex. 57, v. häradshöfd. 60, adj. led i Sv. hoifr. 65, ass. 69, hoifrättsråd 8.—99. Led. af K. Musik. akad.
CHRISTIAN BÜLOW. Boktryckare i Lund 58, medarb. i Folkets röst 54—55, red. o. utg. af Folkets Tidning 56—91. Stadsfullmäktig i Lund 78—90, 94—06; led. af Riksd. A. K. 91—93.

CARL SPARRE. Behor det vackra slottslika, af John Hall anlagda Gunnebo, bekant för sina ypperliga samlingar af gamla möbler och porslener m. m.

CARL SVAHN. Afg. ex. fr. Chalmersska inst. 67, anst. å kontor i in- o. utlandet 68—77, delegare i Wahlqvistska klädesfabr. i Karlskrona 78, ensam egare 95. Inköpte Mariebergs yllefabrik v. Svängsta 06 o. öfverflyttade dit sedan fabriken i Karlskrona nedbrunnit 11. På sin tid led. af stadsfullmäktige o. drätselkammare i Karlskrona samt af landstinget.

F. C. V. CRONE. F. i Danmark, fil. kand. derst. 72, landbrukare i Danmark o. Sverige samt kamrerare v. Stafianstorps sockerfabr. 84, svensk medborgare 89, inspektör i Liförsäkr. A.-B. Thule 99; sedan 07 Thules generalagent i Kristiania.

JOHN PALMBORG. Egare af Örebro skofabrik, den första derst. Ordf. i Örebro skofabr.-förening. Led. af stadsfullmäktige, af länets arbetsförmedl.-anstalt, af handels- o. ind.-kammaren i Örebro o. Västmanl. län samt af pensionsnämnden.

ANDERS ERLANDSSON. Afg. ex. från Tekn. högsk. 85, anst. v. jernvägsbyggn. o. blef bitr. ing. v. Malmö—Kontinentens, Malmö—Simrishamn m. fl. jernvägars trafik 04, byråingenjör v. Malmö—Simrish. m. fl. jernv. 07. Förordn. stadsingenjör i Skanör o. Falsterbo sedan 04.

* Data här nedan.

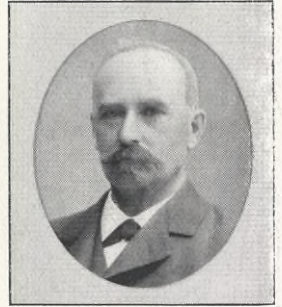
G. E. SVALLING †.
Disponent. — Stockholm.
F. 37. † 6 Nov.*

P. JOHNSSON †.
Klockare. Sparbanksdirektör.
Gillberga. — F. 34. † 21 Okt.*

J. W. HAFFNER †.
Kammarherre. — Brodda.
F. 45. † 28 Okt.*

P. G. SAHLBERG †.
Godsegare. — Hardemo.
F. 49. † 18 Okt.*

A. T. O. HOLM †.
Teol. lektor. — Kalmar.
F. 54. † 29 Okt.*

K. A. SJÖSTRÖM †.
Mälaremästare. — Gefle.
F. 60. † 29 Okt.*

NILS CONRAD RINGERTZ. F. 59. U-löjtn. v. Elfsb. reg. 80. maj. v. gen-staben 06. v. Vestg. reg. 07. souschef v. Landförsv-dep. komm. exp. 05-06. öfv-löjtn. v. Hall. reg. 09. I dagarne utn. t. ekonomi- o. arbetschef i Nordiska Museet o. Skansen. Vid sidan om sin militära verksamhet har R. egnat sig åt olika praktiska värf hvilkas art och fullgörande varit af beskaffenhet att göra honom i synnerlig grad lämplig för det nya, ansvarsfulla kallet.

HARALD ADELSONN. F. 83. studerade efter afl. studentex. vid Upsala univ. Har tagits i anspråk såsom praktisk ekonom såväl af sin nation, Vermlands nat., som af Studentkåren, Allm. sängen och Sängsällskapet O. D. m. fl. I dagarne utnämnd till ekonomi-intendent v. Nordiska Museet och Skansen.

EMANUEL (MANNE) SVALLING †. Anlade på sin tid fabrik v. Möln-torp i tillverkning af liar samt hugg- o. stickvapen m. m., ingick 95 som delegare i o. senare som chef i B. & O. Lidbergs fabri. a. b. i Rosenfors dit den finare sabeltillverkningen flyttades. Bosatte sig 06 i huvudstaden. Var kommunalt intresserad på de olika orter der han hade sin verksamhet förlagd.

PER JOHNSSON. Folkskollär.-ex. 51. klock- o. org.-ex. 58. klockare, org. o. lärare i Gillberga 59. Ordf. i komm.-stämman under 28 år. V. ordf. i komm.-nämnden i 20 år; under många år ordf. i brandst.-bol., ordf. i beredn. beviln., ordf. i vägstyr. Styr.-ordf. i Gillberga past. sparbank.

WOLFGANG HAFFNER †. F. i Köpenhamn, överflyttade i Sverige på 70-talet då han inköpte egendomen Brodda i Malmö. län, anlade der ett i in- o. utland ansett stuteri. Synnerligen framstående hippolog, var H. anlitad v. ett flertal landbruksmöten o. hästutställningar såsom prisdomare. Författare inom hippolog. området, sekr. i Skånska stuteriboks-kommittén o. utgivare af stuteribok i Skåne.

GUSTAF SAHLBERG †. Eg. egend. Märsta i Örebro län. Led. af komm.-nämnd, skolråd, fattigv.-styr., vägstyr., brandst.-bolag, m. m.; landstingsman, häradssomare; led. af dir. i länets hypot.-fören., sakkunnig v. prem. af småbruk, ordf. i allmäningsstyr. Framstående hästuppfödare o. jordbrukare.

OSSIAN HOLM †. Stud.-ex. 74, fil. kand. 79, prestex. 83, lärov. adj. 84, lektor i Kalmar 99. Led. af kyrkoråd, inspektör v. folkskolelärnese-min. 13. Led. af styr. i elem. lärov. i fl. 02, ordf. o. inspektör 10.

KARL SJÖSTRÖM †. Aig. fr. Tekn. skolan i Stockholm 78, fr. Kunst-gewerbeschule i Wien 80; praktiserade inom måleriyrket i utlandet samt blef målerimästare i Gefle 86. Ordf. i stadens målaremäst.-förening, styr.-led. i Handtv.-fören. Led. af Gefle stadsfullmäktige sedan 9

Julen, själf ännu rätt aflägsen, förbe-das på sedvanligt sätt af jultidningarne, hvilka redan föreligga i handeln och i samma överflödande mängd som alltid påkalla allmänhetens uppmärksamhet och sinsemellan täfla om dess bevägenhet. I denna täflan synes det som skulle *Julkvällen*, publicistklubbens välkända publikation genom sitt rika och värdefulla innehåll sina präktiga konstbilagor i trefärgstryck och sin vackra utstyrel, frmför andra vara tillförsäkrad segern. I del starka författare- och tecknarenamn äro företrädde. *Selma Lagerlöf* förtäljer på sitt oförlikneliga sätt en sägen om den heliga bilden i Lucca, *Hasse Z.* skildrar ett besök hos *Albert Engström* och *Mari Mihi* och *Richard Melander* berätta julhistorier. Bland öfriga bidragsgifvare kunna nämnas *Walter Hülphers*, *Gustaf Janson* m. fl. Priset är 1 kr.

Minnesmärket öfver *Marathondagen* under olympiska spelen i Stockholm, hvilket placerats vid Marathonbanans vändpunkt i närheten af Sollentuna kyrka, invigdes med en enkel hötidlighet den 9 november.

JULENS FRÄMSTA TIDNING.

MARATHONMINNESMÄRKET v. Sollentuna.

INNEHÅLL: Generaldir. Axel Granholm (biografi och helsidesporträtt). — Chefsombytet vid statens järnvägar. — Gustaf Adolfs-minnet firas i Lützen. — Mörerska husarernas attack vid Bornhöft. Batalijskiss af Jonas Åkesson. — Kvinnlig mästertytt — Carl Larssons "Midvintersblot". — Konstutställning i Göteborg. — "Pärlliskarne" på Operan. — Helsingborgs symfoniorkester konserterar i Stockholm. — Svenska Teaterförbundets midnattscajaret. — Tyska tronskiften. — Belgiens konung besöker Tyskland. — Yuan-Shi-Kai. — Pasteurinstitutets 25-årsjubileum. — Järnvägskåttastrof i Frankrike. — Modärn gatukonst af Artur Möller. — Lilla fröken Ingenting. Berättelse af Gustaf Ullman. — "Julkvällen". — Veckans porträttgalleri.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan särskild medgifvande förbjudes vid laga påfölja.